#ODLAZAK BRILJANTNOG UMA#

Znameniti britanski teoretski fizičar Stephen Hawking umro je u dobi od 76 godina u svojoj kući u Cambridgeu, objavila je njegova obitelj u srijedu u ranim jutarnjim satima.

"Duboko smo žalosni što je naš dragi otac danas preminuo. Bio je veliki znanstvenik i izvanredan čovjek čiji će rad i naslijeđe dugo živjeti", poručila su Hawkingova djeca Lucy, Robert i Tim.

"Njegova hrabrost i upornost, zajedno s briljantnim umom i humorom, inspirirala su ljude širom svijeta", stoji u objavi.

Hawking, rođen u Oxfordu 1942. godine, završio je studij fizike na Sveučilištu Oxford, a doktorsku disertaciju iz kozmologije obranio na Sveučilištu Cambridge.

Od 1974. postao je članom Kraljevskog društva iz Londona, jednog od najstarijih znanstvenih udruženja na svijetu, a potom profesor matematike i fizike na Lucasovoj katedri Sveučilišta Cambridge, gdje su nekad predavali velikani poput Isaaca Newtona i Paula Diraca.

Poznat je po doprinosima na poljima kozmologije i kvantne gravitacije, osobito u kontekstu crnih rupa, te popularnim pisanim djelima u kojima iznosi svoje teorije o svemiru.

Najpopularnije djelo mu je znanstveni bestseler "Kratka povijest vremena" (A Brief History of Time), koji je zauzeo prvo mjesto na listi bestselera britanskog Sunday Timesa i tamo se zadržao rekordnih 237 tjedana.

U mladosti je obolio od amiotrofične lateralne skleroze (ALS), paralizirajuće bolesti koja uzrokuje slabljenje tjelesnih mišića. Potpuno nepokretan, u kolicima, vremenom je izgubio i sposobnost govora, pa je s okolinom komunicirao jedino uz pomoć računalnog sintetizatora glasa.

Hawking, čovjek snage, znanja i humora

Čovjek s velikim smislom za humor, svjetski popularni ambasador znanosti, fizičar Stephen Hawking, jedan od najcjenjenijih i najpoznatijih znanstvenika svoga doba uvijek je želio osigurati da javnost ima izravni pristup njegovu radu, ističu svjetski mediji.

Hawking je preminuo u svom domu u Cambridgeu u srijedu rano ujutro u dobi od 76 godina nakon cjeloživotne borbe s neurodegenerativnom bolesti amiotrofičnom lateralnom sklerozom koja ga je s vremenom potpuno paralizirala pa je komunicirao umjetnim glasom i pokretima obrva. "Duboko smo ražalošćeni smrću našeg voljenog oca" objavila su u priopćenju njegova djeca Lucy, Robert i Tim.

Znanstvenik koji je nastojao objasniti neka od najkompleksnijih pitanja života to je činio dok je čitav život nad njim lebdjela opasnost vjerojatne prijevremene smrti, piše britanska agencija Reuters.

Phoca PDF

Od 1974. radio je na povezivanju dva temelja moderne fizike - Einsteinove teorije relativnosti koja se bavi gravitacijom i pojavama velikih razmjera i kvantne teorije koja se bavi subatomskim česticama.

Kao rezultat istraživanja Hawking je predložio model Svemira temeljen na dva koncepta vremena: stvarnog vremena, onakvog kakvo ljudi doživljavaju, i imaginarnog vremena kvantne teorije u kojemu svijet živi.

"Imaginarno vrijeme možda zvuči kao znanstvena fantastika... no to je stvarni znanstveni koncept", napisao je u jednom predavanju objašnjavajući da se stvarno vrijeme može prikazati kao horizontalna linija u kojoj je na lijevoj strani prošlost a na desnoj budućnost, dok postoji druga vrsta vremena koja ima vertikalni smjer. "To se zove imaginarno vrijeme jer to nije vrijeme koje normalno doživljavamo, no ono je zapravo također stvarno poput stvarnog vremena".

Hawking je otkrio fenomen koji je postao poznat kao Hawkingovo zračenje a radi se o 'curenju' zračenja iz crnih rupa i nestaju.

Hawkingovu mladost obilježila je teška dijagnoza

Stephen Hawking rođen je u Oxfordu 8. siječnja 1942. Njegov otac, istraživački biolog, preselio se u taj grad s njegovom majkom kako bi izbjegao njemačka bombardiranja. Hawking je odrastao u Londonu i nakon što je diplomirao fiziku na Oxfordu prešao je na doktorski studij iz kozmologije u Cambridge.

Kao tinejdžer uživao je u jahanju i veslanju no na Cambridgu u dobi od 21 godine postavljena mu je dijagnoza oblika neurodegenerativne bolesti koja će ga s vremenom potpuno paralizirati.

Dok se pripremao za vjenčanje s prvom suprugom Jane 1964. liječnici su mu davali najviše dvije do tri godine života.

No bolest je napredovala mnogo sporije nego što su liječnici očekivali. Par je imao troje djece i 1988., iako Hawking više nije mogao samostalno govoriti nego je koristio umjetni glas nakon traheotomije, dovršio je knjigu "Kratka povijest vremena" laički vodič kroz kozmologiju.

Njegova knjiga postala je neočekivani bestseler iako je nejasno koliko ju je ljudi uspjelo pročitati do kraja, piše BBC. Knjiga je prodana u više od deset milijuna primjeraka a bila je poznata kao "najpopularnija knjiga koja nije čitana".

Znanstvenik se pojavio u nizu popularnih televizijskih show programa i "posudio je" svoj sintetizirani glas u brojnim prigodama.

Zvjezdani status Hawkinga priznat je čak i popularnim Simpsonima - prikazan je u baru kako pije s Homerom pri čemu se sugeriralo da bi mogao ukrasti Homerovu ideju da je svemir oblika probušene krafne.

Sam se pojavio u epizodi humoristične serije "Teorija velikog praska" o životu mladih fizičara u kojoj je pronašao pogrešku u radu jednog od glavnih likova, a često je bio meta šala likova iz

Phoca PDF

serije. Pojavio se i u u epizodi BBC-ijeve serije Crveni patuljak kao hologram svoga lika iz Zvjezdanih staza.

Rock grupa Pink Floyd koristila je njegov prepoznatljiv umjetni glas kao uvod u "Keep talking" na njihovu albumu "The Division Bell".

Znanstvenik je impresivnim kapacitetima prevladavao ograničenja bolesti

Bio je poznat po svojim iznimnim kapacitetima vizualiziranja znanstvenih rješenja bez izračuna ili pokusa.

Njegov impresivni um probijao je granice ljudskog razumijevanja kako bespuća Svemira tako i bizarnog submolekularnog svijeta kvantne teorije za koju je smatrao da može predvidjeti što se događa na početku i kraju vremena, piše Reuters.

Njegov rad obuhvaćao je raspon od porijekla Svemira, preko izazovnog putovanja kroz vrijeme do tajni svemirskih proždirućih crnih rupa. No vjerojatno je njegova "teorija svega" koja je sugerirala da se Svemir razvija po dobro definiranim zakonima privukla najviše pažnje. "Kompletni set zakona može nam dati odgovore na pitanja poput onog kako je svemir nastao", kazao je. "Kamo ide i hoće li imati svoj kraj? Ako je tako, kako će završiti? Ako pronađemo odgovore na ta pitanja stvarno ćemo upoznati Božji um".

"Bio je veliki znanstvenik i iznimni čovjek čiji će rad i naslijeđe živjeti godinama", napisala je njegova obitelj. "Njegova hrabrost i ustrajnost zajedno s njegovom briljantnošću i humorom inspirirali su ljude širom svijeta", poručila je obitelj Hawking.

Nepokoleban teškim zdravstvenim stanjem Hawking je nastavio raditi kao profesor matematike na Cambridgeu na jednoj od najprestižnijih pozicija a 2001. njegova druga knjiga "Svemir u orahovoj ljusci" objavljena je.

Vjerovao je da mu je bolest donijela neke koristi - kazao je da mu je prije nego što se razbolio bilo dosadno u životu. Zbog njegova stanja postao je sve ovisniji o drugima. Često je odavao priznanje svojoj supruzi koja se za njega brinula više od 20 godina pa je šokirao prijatelje i rođake kad ju je napustio zbog jedne od njegovateljica s kojom se vjenčao 1995.

Sumnje u zlostavljanje

Do 2000. Hawking je bio česti posjetitelj hitnog odjela bolnice Addenbrooke u Cambridgeu gdje je primao liječničku pomoć zbog niza ozljeda. Policija je provela istragu zbog navoda da je godinama trpio fizičko i verbalno nasilje no nikakve optužnice nisu podignute. Bio je poznat kao nepredvidiv, a gotovo je lakomisleno upravljao svojim električnim kolicima pa je ustrajavao na tome da ozljede nisu posljedica zlostavljanja.

U 2007. postao je prva osoba s kvadriplegijom koja je iskusila bestežinsko stanje u modificiranoj letjelici specijalno izrađenoj da simulira bestežinsko stanje. Objasnio je da je to učinio kako bi potaknuo interes za putovanja u Svemir.

Phoca PDF

"Vjerujem da je život na Zemlji izložen neprekidno rastućem riziku nestanka zbog katastrofe poput iznenadnog nuklearnog rata, umjetno stvorenog virusa ili drugih opasnosti. Mislim da ljudska rasa nema budućnosti ako se ne otputi u Svemir. Stoga želim potaknuti interes javnosti za Svemir".

U 2014. film "Teorija svega" objavljen je na temelju priče Jane Hawking o njihovoj vezi i braku. Hawking se susreo s glumcem Eddiejem Redmayneom u okviru njegove pripreme za ulogu. Za Discovery Channel kazao je kako je potpuno razumno pretpostavljati da negdje drugdje postoji inteligentni život no upozorio je da bi vanzemaljci mogli naprosto poharati Zemlju i ići dalje.

Hawking o teškoj bolesti koja mu je obilježila život

U knjizi je napisao kako se osjećao kad mu je postavljana dijagnoza.

"Osjećao sam da je to nepravedno - zašto se to meni dogodilo?". "Tada sam mislio da je moj život završen i da nikad neću ispuniti sve što sam mislio da mogu. No sada, 50 godina kasnije, mogu biti zadovoljan svojim životom".

Napisao je da je patio od teške bolesti gotovo čitav život no to ga nije spriječilo da ima obitelj i bude uspješan u radu.

"To pokazuje da nitko ne smije gubiti nadu".

(Hina)

Phoca PDF